

Věc C-402/23

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce**Datum doručení:**

28. června 2023

Předkládající soud:

Audiencia Nacional (Španělsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

22. června 2023

Vyžádaná osoba:

Dimas

[omissis]

[omissis] [údaj o předkládajícím soudu a o řízení]

USNESENÍ (PŘEDBĚŽNÁ OTÁZKA)

[omissis] [Složení předkládajícího soudu]

V Madridu, 22. června 2023

V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) Smlouvy o Evropské unii (dále jen „SEU“), článkem 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) a článkem 4a Ley Orgánica del Poder Judicial (zákon o soudní moci; dále jen „LOPJ“) je třeba, aby Soudní dvůr Evropské unie podal výklad čl. 18 odst. 1 a čl. 21 odst. 1 SFEU a aby upřesnil svou judikaturu obsaženou v rozsudku (velkého senátu) ze dne 6. září 2016, Petruhhin, který tento soud použil, a to v takovém případě, jaký nastal v tomto postupu vydání občana s dvojí státní příslušností, marockou a nizozemskou, o jehož vydání požádalo Marocké království, a s ohledem na odpověď poskytnutou orgány Nizozemska, jimž byla oznámena žádost o vydání podaná Marockým královstvím.

SKUTEČNOSTI PŘEDCHÁZEJÍCÍ SPORU

- 1 Dne 7. srpna 2022 byl v Tossa del Mar, provincie Girona, zadržen pan Dimas, narozený v [omissis] Maroku dne NUM000 /1973, syn Eloye a Pilar, s marockou státní příslušností a průkazem totožnosti č. NUM001 platným do 2. března 2031, a rovněž s nizozemskou státní příslušností a pasem Nizozemska č. NUM002, a to na základě mezinárodního zatýkacího rozkazu, který vydal proti vyžádané osobě státní zástupce při soudu prvního stupně v Nadoru, Maroko, dne 24. května 2016, pro účely vyšetřování její účasti na trestném činu obchodu s drogami.
- 2 Pan Dimas nemá bydliště ve Španělsku, naší zemí pouze projížděl.
- 3 Pan Dimas byl předveden před *Juzgado Central de Instrucción 5 (ústřední vyšetřovací soud č. 5, Španělsko)*, který zahájil postup vydání a usnesením ze dne 8. srpna 2022 nařídil, aby byl jmenovaný vzat do vazby.
- 4 Žádost o vydání, kterou podal státní zástupce při soudu prvního stupně v Nadoru dne 22. srpna 2022, obdrželo Ministerio de Asuntos Exteriores, Unión Europea y Cooperación de España (Ministerstvo pro zahraniční věci, Evropskou unii a spolupráci, Španělsko) dne 6. září 2022 a Consejo de Ministros (Rada ministrů, Španělsko) na zasedání ze dne 4. října 2022 povolila, aby pokračoval soudní postup vydání.
- 5 Účelem žádosti o vydání je vedení trestního stíhání proti panu Dimasovi, který je podezřelý ze spáchání trestného činu obchodu s drogami, jehož se měl dopustit dne 11. května 2016, kdy přistála v přístavu Nador loď s názvem Almería, která převážela nákladní vozidlo společnosti FELICITE OUJDA TRANS s poznávací značkou NUM003, v němž byly ukryty tři černé kufříky obsahující 20 sáčků, v nichž se nacházelo 100 000 tabletek extáze (MDMA). Řidič nákladního vozidla byl zadržen spolu s další osobou, která jej doprovázela v přístavu, a oba prohlásili, že tabletky extáze byly převezeny z Bruselu a že je pan Dimas přivezl ve svém vozidle z Rotterdamu do Bruselu, odkud byly dovezeny do Maroka.
- 6 Tento soud se vzhledem k nizozemské státní příslušnosti vyžádané osoby obrátil prostřednictvím EUROJUST na soudy Nizozemska a oznámil jim, že Maroko podalo žádost o vydání nizozemského státního příslušníka a o případné vydání rozkazu k zatčení a předání.
- 7 Odpověď soudů Nizozemska byla doručena elektronickou poštou, která byla zaslána prostřednictvím EUROJUST dne 8. prosince 2022, a nizozemské soudy v ní uvádějí, že nevydají rozkaz k zatčení a předání za skutky uvedené v žádosti o vydání, kterou podalo Maroko, avšak dodávají, že pokud by byl pan Dimas zadržen v Nizozemsku, nebyl by vydán do Maroka vzhledem ke své nizozemské státní příslušnosti.
- 8 Pan Dimas nesouhlasí s tím, aby byl vydán do Maroka, přičemž se dovolává mimo jiné svého postavení občana Evropské unie a okolnosti, že by jej orgány Nizozemska do Maroka nevydaly, jakož i možného porušení jeho základních práv

způsobeného podle jeho tvrzení tím, že by byl vystaven mučení a dokonce i možnosti zavraždění, neboť veřejně protestoval proti politice Maroka a marockému králi tím, že se účastnil manifestací proti marockému režimu, jež v Evropě pořádalo národní shromáždění Rif (N. A. R.) se sídlem v Oslu, Norsko, a tuto činnost zveřejňoval na svém profilu na Facebooku.

- 9 V tomto postupu vydání nebylo dosud vydáno rozhodnutí týkající se argumentů vznesených vyžádanou osobou a za tímto účelem považuje tento soud za nezbytné, aby Soudní dvůr rozhodl o otázkách, které mu nyní pokládá.
- 10 Od 31. května 2023 je pan Dimas na svobodě.
- 11 Postup vydání [omissis] u tohoto soudu nadále probíhá.

PRÁVNÍ ZÁKLADY

1 Právní předpisy použitelné na tento případ

Španělské právo

Článek 13.3 Ústavy Španělska: Vydání je povoleno pouze na základě smlouvy nebo zákona, s ohledem na zásadu vzájemnosti. Z vydání jsou vyloučeny politické trestné činy, za něž se nepovažují teroristické činy.

Článek 3 Ley de Extradición Pasiva (zákon o pasivním vydávání) ze dne 21. března 1985: 1. Není povoleno vydání španělských či jiných státních příslušníků za trestné činy, o kterých jsou podle španělského právního řádu příslušné rozhodnout španělské soudy. Postavení státního příslušníka posuzuje soud, který je příslušný k rozhodnutí o vydání, a to v okamžiku, kdy toto rozhodnutí vydá, v souladu s příslušnými právními předpisy španělského právního řádu a s přihlédnutím k tomu, zda státní příslušnost nebyla získána za podvodným účelem zabránit vydání.

2. Je-li namíste zamítnout vydání z důvodu stanoveného v předchozím odstavci, španělská vláda oznámí skutečnost, kterou byla žádost odůvodněna, státnímu zastupitelství za účelem případného zahájení soudního řízení proti vyžádané osobě, za předpokladu, že o to požádá stát, v němž byly dané skutky spáchány. V takovém případě si od dožadujícího státu vyžádá spis o provedených úkonech nebo jeho kopii, aby mohlo trestní řízení pokračovat ve Španělsku.

3. Pokud byl trestný čin spáchán mimo území země, která žádá o vydání, může toto vydání být zamítnuto, pokud španělské právní předpisy neumožňují stíhání trestného činu téhož druhu, který byl spáchán mimo území Španělska.

Článek 1 Úmluvy o vydávání mezi Španělským královstvím a Marockým královstvím uzavřené v Rabatu dne 24. června 2009:

Smluvní strany se zavazují, že si v souladu s pravidly a podmínkami stanovenými v této úmluvě vzájemně vydají osoby nacházející se na území jednoho z obou států, které jsou stíhány za trestný čin nebo hledány pro účely výkonu trestu odnětí svobody uloženého soudy jiného státu v důsledku spáchání trestného činu.

Článek 3. Nevydání státních příslušníků v rámci Dohody o vydávání mezi Španělským královstvím a Marockým královstvím:

1. Žádný z obou států nepovolí vydání svých vlastních státních příslušníků.
2. Postavení státního příslušníka se posuzuje ve vztahu k okamžiku, kdy byl spáchán trestný čin, který je důvodem k podání žádosti o vydání.
3. Dožádaná smluvní strana se nicméně zavazuje k tomu, že v mezích své příslušnosti zahájí soudní řízení proti svým vlastním státním příslušníkům, kteří na území jiného státu spáchali skutky, které jsou v obou státech považovány za trestné činy, pod podmínkou, že jí druhá smluvní strana zašle diplomatickou cestou nebo přímo prostřednictvím ústředních orgánů Ministerstva spravedlnosti žádost o zahájení soudního řízení společně se spisy, dokumenty, předměty a informacemi, které má k dispozici. Dožadující smluvní strana bude informována o způsobu, jakým byla vyřízena její žádost.

Právo Evropské unie

Článek 18 SFEU: V rámci použití Smluv, aniž jsou dotčena jejich zvláštní ustanovení, je zakázána jakákoli diskriminace na základě státní příslušnosti.

Evropský parlament a Rada mohou řádným legislativním postupem přijímat předpisy zakazující takovou diskriminaci.

Článek 21 odst. 1 SFEU: Každý občan Unie má právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států s výhradou omezení a podmínek stanovených ve Smlouvách a v opatřeních přijatých k jejich provedení.

Článek 19 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie: Nikdo nesmí být vystěhován, vyhoštěn ani vydán do státu, v němž mu hrozí vážné nebezpečí, že by mohl být vystaven trestu smrti, mučení nebo jinému nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.

2 *Odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce*

2.1 *Tomuto soudu je znám rozsudek velkého senátu ze dne 6. září 2016* a v rámci jeho praktického uplatnění oznámil orgánům Nizozemska žádost o vydání, kterou podalo Marocké království ohledně svého státního příslušníka. Není pochyb o tom, že případ, který existuje v tomto postupu vydání, má mnoho společného s případem, který zkoumal Soudní dvůr ve výše uvedeném rozsudku. Vzhledem k tomu, že neexistuje žádná úmluva o vydávání mezi Evropskou unií

a dožadujícím státem (Marocké království), pravidla pro vydávání osob spadají do pravomoci členských států; Soudní dvůr však v *rozsudku ze dne 6. září 2016* uvádí, že „[...] je třeba připomenout, že pro posouzení oblasti působnosti Smluv ve smyslu *článku 18 SFEU* je třeba vzít v úvahu tento článek ve spojení s ustanoveními Smlouvy o FEU týkajícími se občanství Unie. Situace spadající do této oblasti působnosti proto zahrnují zejména situace týkající se výkonu svobody pohybu a pobytu na území členských států přiznané *článkem 21 SFEU* [...]“.

2.2 V bodě 32 rozsudku se uvádí: „Taková vnitrostátní pravidla pro vydávání, jako jsou pravidla dotčená ve věci v původním řízení, přitom zavádějí rozdílné zacházení v závislosti na tom, zda je dotyčná osoba tuzemským státním příslušníkem nebo příslušníkem jiného členského státu, jelikož mají za následek neudělení ochrany před vydáním, které požívají tuzemští státní příslušníci, státním příslušníkům jiných členských států, jako je A. Petruhhin. Tím mohou taková pravidla ovlivnit svobodu pohybu státních příslušníků jiných členských států v rámci Unie.“

2.3 *Rozsudek velkého senátu ze dne 6. září 2016* zkoumá nebezpečí beztrestnosti trestného činu a uvádí: „39. Jak uvedl generální advokát v bodě 56 svého stanoviska, vydání je postupem, který směřuje k boji proti beztrestnosti osoby, která se nachází na území jiného státu než státu, na jehož území trestný čin údajně spáchala. Jak totiž uvedlo několik vlád ve svých vyjádřeních, která předložily Soudnímu dvoru, vzhledem k zásadě *aut dedere, aut judicare* (vydat nebo stíhat) je sice nevydání tuzemských státních příslušníků obecně vyrovnáno možností dožádaného členského státu stíhat vlastní příslušníky za závažné trestné činy spáchané mimo jeho území, avšak tento členský stát je zpravidla nepřislusný k rozhodnutí o takových činech, když ani pachatel, ani domnělá oběť trestného činu nemá státní příslušnost uvedeného členského státu. Vydání rovněž umožňuje zabránit tomu, aby trestné činy spáchané na území státu osobami, které z něj uprchnou, zůstaly nepotrestány.“

2.5 „47. Při neexistenci pravidel unijního práva upravujících vydávání mezi členskými státy a třetí zemí je třeba použít všechny mechanismy spolupráce a vzájemné pomoci z trestní oblasti podle unijního práva, aby byli státní příslušníci Unie ochráněni před opatřeními, která by je mohla zbavit práv volného pohybu a pobytu, která jsou stanovena v *článku 21 SFEU*, při současném boji proti beztrestnosti za trestné činy.“

2.6 „48. V případě, o jaký se jedná v původním řízení, je prvořadá výměna informací s členským státem, jehož je dotyčná osoba státním příslušníkem, s cílem poskytnout orgánům tohoto členského státu, pokud jsou příslušné podle vnitrostátních právních předpisů ke stíhání této osoby za činy spáchané mimo státní území, možnost vydat evropský zatýkací rozkaz za účelem stíhání. Článek 1 odst. 1 a 2 rámcového rozhodnutí 2002/584 totiž v takovém případě nevyklučuje možnost členského státu, jehož je údajný pachatel trestného činu státním příslušníkem, vydat evropský zatýkací rozkaz za účelem předání této osoby pro účely stíhání“.

2.7 Všechny zmíněné body *rozsudku velkého senátu ze dne 6. září 2016* jsou použitelné i na případ, který existuje v tomto postupu vydání. Tento soud má nicméně za to, že v tomto případě nastala odlišná okolnost, která ve výše uvedeném rozsudku neexistovala, a tou je odpověď poskytnutá orgány Nizozemska poté, co jim byla oznámena žádost o vydání podaná Marockým královstvím. Nizozemské orgány sdělují soudu, že nevydají rozkaz k zatčení a předání pana Dimase za skutky uvedené v žádosti o vydání, avšak současně oznamují, že pokud by byla vyžádána osoba zadržena v Nizozemsku, nebyla by vydána do Maroka vzhledem ke své nizozemské státní příslušnosti.

2.8 Znamená to tedy, že osoba vyžádaná třetím státem, který není členským státem Evropské unie, požívá ve své zemi stejné ochrany před žádostmi o vydání podanými tímto třetím státem, jaké požívají španělští občané ve Španělsku ve vztahu k žádostem o vydání podaným tímž třetím státem. Na základě španělského vnitrostátního práva však tento zákaz vydávání, který se týká španělských občanů, neplatí ve Španělsku pro občany s nizozemskou státní příslušností.

2.9 *Ústava Španělska neobsahuje žádné výslovné ustanovení, které by zakazovalo vydávání španělských občanů do jiného státu. Tento zákaz je však uveden ve dvoustranné Úmluvě o vydávání uzavřené s Marockým královstvím, jejíž článek 3 stanoví, že žádný z obou států nepovolí vydání svých vlastních státních příslušníků do druhého státu. V tomto případě se však dožádaný stát zavazuje k tomu, že bude-li k tomu příslušný, zahájí soudní řízení proti svým vlastním státním příslušníkům, kteří spáchali na území druhého státu skutky, které jsou v obou státech stíhány jako trestné činy.*

2.10 Vyžádaná osoba není španělským státním příslušníkem, nemá ani bydliště ve Španělsku a žádost o vydání neobsahuje žádný údaj, který by nasvědčoval tomu, že jsou španělské soudy příslušné k tomu, aby rozhodly o trestném činu obchodu s drogami, u jehož spáchání není zmíněno žádné místo nacházející se na území Španělska, neboť započalo v Rotterdamu, pokračovalo v Bruselu a skončilo v Nadoru, kam byly přivezeny tabletky MDMA.

2.11 Tento soud se táže, zda zákaz vydat tuzemského státního příslušníka do Maroka, který existuje v Nizozemsku a který je shodný se zákazem vydávat španělské občany do Maroka, platí i ve Španělsku ve vztahu k nizozemskému občanu, který se nachází ve Španělsku v rámci výkonu práva na volný pohyb zakotveného v *článku 21 SFEU*, ve smyslu práva nebýt diskriminován na základě státní příslušnosti, stanoveného v *článku 18 SFEU*, a to i přesto, že by mohlo takové rozhodnutí vést k nesplnění povinností vyplývajících z dvoustranné úmluvy o vydávání a mohlo by způsobit, že trestný čin, který byl důvodem k podání žádosti o vydání, zůstane nepotrestán.

Z výše uvedených důvodů

ROZHODL SENÁT TAKTO:

Tento postup vydání se přerušuje do vydání rozhodnutí v řízení o předběžné otázce.

Soudnímu dvoru Evropské unie se pokládají následující předběžné otázky:

1. Musí být *článek 18 a čl. 21 odst. 1 SFEU* vykládány v tom smyslu, že se zákaz vydávání tuzemských státních příslušníků, který je obsažen ve dvoustranné úmluvě o vydávání uzavřené mezi členským státem EU a třetím státem, musí týkat i státních příslušníků jiných členských států EU, které nedaly souhlas s vydáním požadovaným třetím státem z důvodu jejich státní příslušnosti, v případě, že se tyto osoby nacházejí na území dožádaného členského státu v rámci výkonu svého práva na volný pohyb?

2. Pokud členský stát EU, jehož je vyžádaná osoba státním příslušníkem, odmítne vydat rozkaz k zatčení a předání za účelem soudního stíhání skutků, v souvislosti s nimiž je žádáno o vydání, neboť pokud by vyžádaná osoba byla v tomto státě zadržena, nebyla by vydána z důvodu své státní příslušnosti, je rozhodnutí tohoto členského státu, týkající se jeho státního příslušníka, závazné pro zmíněný dožádaný členský stát, pokud jde o vydání požadované třetím státem, za předpokladu, že se výše uvedený státní příslušník nachází na území dožádaného členského státu v rámci výkonu svého práva na volný pohyb?

[*omissis*]

V tomto smyslu sepsáno, rozhodnuto a podepsáno. [závěrečné procesní náležitosti]